

בריטניה: 2,001,208 המובטלים של תאצ'ר

רווחה המצומצם והאבטלה מלבים עתה את האש הכבד ערת במוקדי המצוקה החברתית כבריטניה. סוציולוגים בריטיים רבים סבורים, שהמהומות, אלימות ואולי גם התלקחות המוניות על בסיס של שינאת מהגרים וגיזר ענות, יהיו את השלב הבא בהדרדרות בריטניה תחת תאצ'ר.

מיפלת העבודה הבריטית מנסה עתה ללכד את שורותיה, כדי לזכות בבחירות הבאות. אך גם לה אין תוכנית לשינויים מיבניים אמיתיים במשק הבריטי. התיכנון הלאומי המאטיבי של 1945 לא יחזור על עצי-מו. יתכנו, בכל זאת צעדים של ממש לפיחות הליסי"ט ולהעלאות שכר, שיעודדו את הצריכה הפרטית ויחזירו לתעשייה משהו מהתנופה שאיבדה בתקופת תאצ'ר. מני-היג מיפלת העבודה, גיימס קאלהאן, כינה את האבטלה טלה משה ירי תאצ'ר, "כתם בל ימחה". יש בהגדרה זו לא רק גינוי לראש המשלה השמרני, אלא גם רמז עבה למדי שאין בידינו שד קאלהאן תרופת-פלא לאינפלציה ולאבטלה.

"שילמנו לעצמנו יותר מדי" טוענת תאצ'ר, וברי-נתיים היא מקצינה יותר מדי על רווחיהן. את המחר משלם העם הבריטי, שסוחר לימיו הקודרים ביותר בתקופה שבין שתי המלחמות.

אוסטרליה: עסק הביש של C.I.A.

שורה ארוכה של מעשי-רצח מיסטרליים הסבה את תשומת-הלב הציבורית באוסטרליה להתמוטטות בנק פרטי, שעסק במימון הברחות הירואין בקנה-מידה ענקי. שני בעלי הצעירים של הבנק, פרנק ניוגאן ומייק האנד, סולקו מהדרך על-ידי כוחות נעלמים. ניוגאן נרצח ואילו האנד נעלם ולא השאיר כל עקבות. אנשים אחרים שהיו קשורים בפעילות הבנק, בהם אנשי העולם התחתון, נרצחו. המישטרה האוסטרלית שלחה עשרות

בנוסף שנות ה-20' מדיניות ממשלת תאצ'ר הביאה לשינוי מיבני בולט במשק הבריטי. הפגיעה העיקרית היא בתעשייה, בשל היבוא הגדול הזה. קיימת נהירה לשירותים, אך מעמד הפועלים הבריטי עתיר המסורת מתקשה לסגל עצמו לשינוי במיבנה. מה גם שכורש הקליטה של השירותים הוא, כמובן, מוגבל ביותר.

איזורי התעשייה המסורתיים כבריטניה נפגעו באורח המור במיוחד. באיזור וסט-מידללנד, במרכז אנגליה, הגיע המשבר לשיאו. בשיא פריחתו, לפני שנים אחר-דוח, לא היתה באיזור אבטלה בכלל, וממוצע ההכנסה היה ב-10 אחוזים יותר מכפי שהיה בארץ כולה. עתה מתקרבת האבטלה באיזור ל-11 אחוזים, וההכנסה הממוצעת נופלת בשלושה אחוזים מהמוצע הלאומי! שר-התעשייה הבריטי, נאמנה של תאצ'ר, אדם באט-לר, אמר אמנם בציניות אופיינית, שהתעשייה הבריטית הפכת רזה יותר, ולכן עולה כושרה להתחרות במיש-חקים הבינלאומיים. קשה להניח שהברקה זו תשכנע את עשרות אלפי המובטלים או את הנשים בווסט-מידללנד, ששיעור האבטלה שלהן עלה ב-570 אחוז מאות שבעים) אחוזים! המעבידים אמנם מנצלים את המצב, ומצ-ליחים לשמר על שכר נמוך, שאינו משיג את שיר-עורי האינפלציה. אך רווח נקי זה אינו פותר את בעיית הנוער, המובטל באלפיו. מישפחות רבות באיזורים התעשייתיים עוברות עתה משברים טראומתיים בנוסף שנות העשרים. ראשי-משפחה מובטל, ובניו הבוגרים חסרי כל סיכוי.

"כתם בל ימחה". לכל אלה מתלווים הקיצוצים המשמעותיים בהוצאות הרווחה שהנהיגה תאצ'ר. מרכזים קהילתיים, בתי-הזקנה למיעוטי-יכולת ומוסד דות לטיפול בנוער עברייני נסגרים בהמוניהם. למרבה האירוניה לא חלה ירידה משמעותית בסך-הכלל של הוצאות הממשלה.

תאצ'ר הסופר-ניץ אף הגבירה את ההוצאות הצבאיות ואת ההשתתפות הבריטית בתקציבי נאט"ו. תקציב ה-

אינך יכול להימנע מתוצאות מעשיך שלך. אם אתה משלם לעצמך יותר מכפי שאתה מייצר, תהיה אבטלה גדולה יותר".

כך מרגאט תאצ'ר, נציגת איזור פיננסי (שמחצית בוחרו יהודים) בפרלמנט הבריטי, וראש ממשלת ברי-טניה.

יש להם כסף. ההטפה הזו מוכרת לקורא הישר-ראלי, הרגיל לקינות בנוסף "אין לי כסף" הנשמעות מפי אלה שיש להם. באורח אישי הרבה מאוד, תאצ'ר עצמה מגלגלת אמנם את עיניה לשמיים. איש אינו אשם

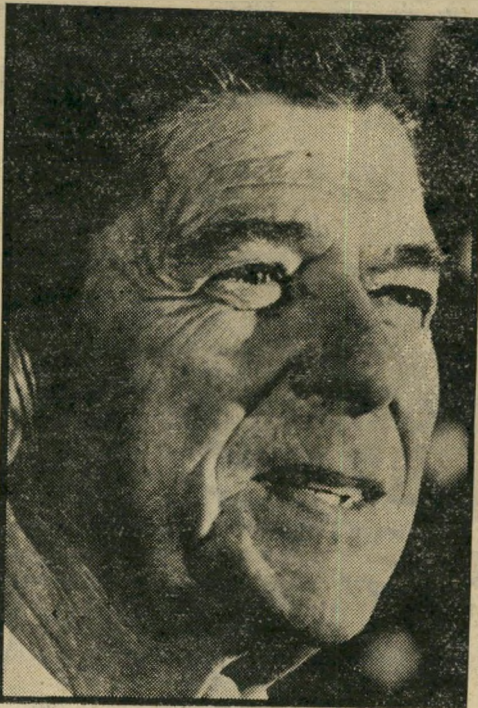

ראש-הממשלה מרגרט תאצ'ר
אין לי כסף

המאפיה השמאלנית

נגד רגן

בתקופה האחרונה מרבים להקרין ברשת ה-טלוויזיה הממלכתית כבריטניה, סרטים ישנים בכיכוב-מישנה של רוואלד רגן. הוא היה שחקן די גרוף, וגם רוב סרטיו הישנים לא היו בדיוק יצירות-מופת. צופים בריטיים רבים התלוננו על "שיטפון רגן", ואחדים מהם אפילו האשימו את ה-"בי.בי.סי" בתעמולת בחירות לטובת המועמד

מכוכבי-שעבר רוואלד רגן
חביב השמאלנים

הרפובליקאי. את התעלומה פתר קורין רדרייב, אחיה של ונאסה, פעיל בקבוצה מארכיסטיט ובעל קשרים ענפים בתוככי המאפיה השמאלנית בניי-סיי. "הם מקרינים את רגן מסיבה אחת בלבד", חידך קורין, "הוא פשוט נחרג בכל סרטינו".

לתשומת-ליבו של יוסף (טומי) לפיד: אין גבול לערמוניות של השמאלנים.

באבטלה העצומה, בהיעדר כל סיכוי לעשרות אלפי בוגרי כתיספר חיכונים ומקצועיים כבריטניה למצוא תע-סוקה כלשהי. תאצ'ר דואגת לכלכלה בריאה, המודרכת על-ידי כוחות השוק. העובדה שכלכלני קיימברידג' חרי-זים בביטחון גמור, שמיספר המובטלים יגיע לשלושה מיליון במרוצת 1980, מטרידה אותה רק מתוך שיקר-ליים אלקטוראליים. לה ולעמיתיה יש שני תירוצים מר-כנים-מראש, המשוקים לצריכה המונית על-ידי העתונות הפופולארית, שהיא ברובה שמרנית: ראשית, יש מגמת מיתון בעולם כולו, ושנית, האבטלה נגרמת על-ידי העלאות שכר מופרזות.

הנקודה היחודית. הצהרון הישראלי מעריב הצי-ליח למצוא גם במצב הזה את הנקודה-היהודית-הכרונית שלו. כתבו הסופר-שמרני בלונדון, י. פינלסטון, טוען שמתנגדי תאצ'ר מטילים את האחריות למדיניותה על שני יהודים: הפרופסור מילטון פרידמן, וידימינה של תאצ'ר, סר קית ג'ורף. פינלסטון, התומך בגבירת-הברזל לאורך כל החזית, רואה בהתנגדות לתאצ'ר משום אנטי-שמיות. הניתוח שלו על האבטלה כבריטניה כולל פנינה הראויה לא רק לציטוט, אלא גם לשינון בעל-פה:

"המגמה האנטי-שמית משקפת גם את עמדתם של שרי המנגדנים לקו השקט בידי ראשי-הממשלה. מר-גארט תאצ'ר, והידועים באהדתם לערבים".

"מגמה", אנטי-שמיות", ואפילו "ערבים". מי זקוק עוד לדיון רציני בפילוסופיה מדינית-חברתית המביאה במכוון לאבטלה המונית, לפגיעה בצלם האדם, ליצירת מוקדי-יאוש וחוסר תוחלת בעריה-תעשייה, לעלייה בר-עבריינות, בעיקר של נוער חסר כל תעסוקה? לכללנים בריטיים בכירים, ואפילו מנהלי-חברות פרטיות מתייחסים בביטול להעמולה של תאצ'ר, כאילו נגרמת האבטלה בערעור של תביעות שכר. רובם מייחסים את האבטלה, הפיטורים ההמוניים וסגירת המפעלים לאר-בעה גורמים עיקריים: שער ריבית גבוהים, הליסי"ט החזקה מעבר לכל פרופורציה, היבוא הזול והירידה בצריכה הפרטית, כתוצאה מהיעדר אמצעי-תשלום בידי הציבור.

מסביר דובר החברה העלילאומית פיליפס, שפיטרה זה עתה 390 פועלים במיפעל שייצר כלים מוסיקליים חשמליים: "בתנאי האינפלציה הנוכחיים, מגוחך לומר שהעלאות שכר של 17 אחוז מהוות גורם של ממש. שכר העבודה מהוות רק 30 אחוז מכלל הוצאות המיפעל. הבעי-יות שלנו נגרמו מחוסר יכולת להתחרות עם יפאן והונגקונג, בגלל החשיפה והליסי"ט היקרה, וכן בגלל הירידה הגדולה בצריכה הפרטית. אנשים קונים פחות כבריטניה — לכן יש אבטלה".

זיגלים לחקירה מקיפה של מיסמכי הבנק. החוקרים הנדהמים מצאו שבנק ניוגאן-האנד חייב כשישים מיליון דולר, אך ההפתעה העיקרית נעוצה בעובדה, שכמעט שלא הופיעו נושים לדרוש את כספם.

המישטרה האוסטרלית סבורה, שהבנק עסק במימון עיסקות הירואין רק כענף מישני. עיקר עיסוקו היה הפניית קרנות חשאיות, ללא פיקוח הקונגרס, לפעילות הסי-אי-אי בררום מזרח אסיה.

היועץ המישפטי, העיתונות האוסטרלית, שאינה חדלה מלעסוק בפרשה, אף גורסת שסכומי כסף גדולים קועברו למימון חדירות החמר רון' מגבול תאילנד לתוך קאמבודיה. פעילות כספית מסוג זה אינה זרה למסורת המפוארת של הסי-אי-אי. עם זאת, החשדות לגבי "בנק הירואין" של ניוגאן והאנד אינם מבוססים רק על שמועות ורכילות. מייק האנד עצמו, שהגיע לאוסטרליה ב-1967, עבד בשורות הסי-אי-אי והחזיק במניות רבות של חברת-התעופה של השירות החשאי, איר אמריקה. כל סוכניו במזרח הרחוק, רוי מאנוס במנילה, ארל ייטס בהונגקונג וג'ורג' פארוס בטאיוון הם אנשי הסי-אי-אי "לשעבר".

אבל הדג השמן ביותר בתפוח אפילו את החוק-רים האוסטרליים הקשוחים ביותר. על גופתו של פרנק ניוגאן, השותף האוסטרלי בבנק, נתגלה כרטיס-ביקור של ויליאם קולבי, ראש הסי-אי-אי בין השנים 1973 ל-1975. קולבי טוען, שהוא שימש את כיועץ מישפטי לבנק ושאין כל קשר בין הקשרים הביטחוני שלו לבין קשריו עם ניוגאן. הכחשה כמעט שיגרתית בנסיבות כאלה. האוסטרלים סבורים, שלא יכולה להיות מיקריות כה רבה בפרשה אחת. 23 ארגוני המיסמכים שהוחרמו על-ידי המפקח רוד האל ממישטרת אוסטרליה, מכילים הרי-בה חומר-נפץ. העיתונות הצרפתית מדווחת על להצים אמריקאים על אוסטרליה להפסיק את החקירה. בשלב זה קשה יהיה להשתיק את השערוריה בארץ דמוקרטית כמו אוסטרליה, ובחוגי סוכנות הביון האמריקאית שוררת מבוכה קשה.